

PATVIRTINTA
Akcinės bendrovės
Vidaus vandens kelių direkcija
generalinio direktoriaus
2026 m. rugsėjo 7 d.
įsakymu Nr. 4S-95

**AKCINĖS BENDROVĖS VIDAUS VANDENS KELIŲ DIREKCIJA
KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUSTATYMO MOTYVUOTA IŠVADA
DĖL LAIVŲ IR KITŲ PLAUKIOJIMO PRIEMONIŲ DYZELINIO KURO POREIKIO
NUSTATYMO, UŽSAKymo, PRIĖMIMO, APSKAITOS, NAUDOJIMO IR KONTROLĖS
PROCESO**

2026-09-01

1. BENDRA INFORMACIJA

Pateikiamas analizės objektas – pasirinkta veiklos sritis, kurioje egzistuoja didelė korupcijos tikimybė, analizės tikslas, analizės laikotarpis, nurodoma kas atliko analizę

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 10 straipsniu, Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir jo atlikimo tvarkos rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2021 m. lapkričio 30 d. įsakymu Nr. 2-246 „Dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir jo atlikimo tvarkos rekomendacijų patvirtinimo“ (toliau – Rekomendacijos) akcinėje bendrovėje Vidaus vandens kelių direkcija (toliau – Bendrovė) buvo atliktas veiklos srities, kurioje egzistuoja korupcijos pasireiškimo tikimybė, vertinimas ir korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas.

Analizuota veiklos sritis – Bendrovės laivų ir kitų plaukiojimo priemonių dyzelinio kuro poreikio nustatymo, užsakymo, priėmimo, apskaitos, naudojimo ir kontrolės procesas.

Ši veiklos sritis pasirinkta atsižvelgiant į jos finansinę ir veiklos reikšmę Bendrovei. 2026 m. birželio 30 d. sudaryta viešojo pirkimo sutartis dėl dyzelinio kuro pirkimo 36 mėnesių laikotarpiui, kurios pradinė vertė yra 4 313 388,43 Eur be PVM, o preliminarus perkamo kuro kiekis – 2 800 000 litrų. Kuras tiesiogiai susijęs su Bendrovės pagrindinių funkcijų vykdymu – vidaus vandens kelių priežiūrai ir kitai veiklai naudojamų laivų bei kitų plaukiojimo priemonių eksploatavimu.

Dėl didelės finansinės vertės, kuro, kaip materialaus ir lengvai realizuojamo turto, pobūdžio, didelių vienkartinių pristatomų kiekių, kuro likučio nustatymo techninių ypatumų bei skirtingų darbuotojų dalyvavimo procese egzistuoja objektyvi neteisėto kuro pasisavinimo, faktinio ir apskaitomo kiekio neatitikimo, nepagrįsto kuro sunaudojimo ar kontrolės duomenų iškraipymo rizika.

Analizės tikslas – nustatyti rizikos veiksniai, galinčius sudaryti prielaidas korupcijai ar piktnaudžiavimui Bendrovės kuro valdymo procese, įvertinti, ar taikomos kuro užsakymo, priėmimo, apskaitos, naudojimo ir kontrolės priemonės yra pakankamos šioms rizikoms valdyti, nustatyti proceso vietas, kuriose darbuotojams paliekama didesnė diskrecija arba kontrolė priklauso nuo vieno asmens veiksmų, taip pat pasiūlyti proporcingas prevencines priemones nustatytiems rizikos veiksniams valdyti ir (ar) pašalinti.

Kadangi dalis vertinamos veiklos tiesiogiai susijusi su viešojo pirkimo sutarties vykdymu, atitinkama proceso dalis taip pat vertinta pagal Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų varentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymą, Lietuvos Respublikos civilinį kodeksą bei 2026 m. birželio 30 d. viešojo pirkimo sutartį Nr. 7S-25.

Analizės laikotarpis – 2026 metai iki korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimo atlikimo dienos.

Analizę atliko – už korupcijos prevenciją atsakingas asmuo – teisės ir prevencijos vadovas.

2. ANALIZĖS REZULTATAI

2.1. Analizuotų ir vertintų teisės aktų ar kitų dokumentų sąrašas

Pateikiami veiklos sritį reglamentuojantys teisės aktai ar kiti dokumentai

Atliekant vertinimą analizuoti Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymas, Rekomendacijos, Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymas, Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas, Bendrovės Viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės taisyklės, 2026 m. birželio 30 d. viešojo pirkimo prekių pirkimo–pardavimo sutartis Nr. 7S-25 dėl dyzelinio kuro įsigijimo ir jos priedai, taip pat darbuotojų užpildyti korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimo klausimynai.

Ypatingas dėmesys skirtas ne pačiai kuro pirkimo procedūrai, bet sutarties vykdymo etapui ir faktiniam kuro judėjimui nuo poreikio atsiradimo iki jo sunaudojimo bei nurašymo, nes šiame proceso etape materialus turtas faktiškai patenka Bendrovės dispozicijon ir atsiranda didžiausias poreikis užtikrinti faktinių ir apskaitos duomenų atsekamumą.

2.2. Vertinimo metodika

Nurodomas pasirinktas vertinimo būdas (atliktas vidinis tyrimas, atlikta apklausa, atlikta lyginamoji, sisteminė dokumentų analizė, teisės aktų ar procedūrų peržiūra/vertinimas, ekspertinis vertinimas, SWOT analizė, pagrindinių priežasčių analizė, priežasčių ir efekto analizė, rizikos pasekmių vertinimo analizė ar kt.)

Atliekant korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą taikyta sisteminė teisės aktų ir kitų dokumentų analizė, darbuotojų apklausa, faktinės darbuotojų nurodytos praktikos palyginimas, proceso etapų ir funkcijų atskyrimo analizė, vidaus kontrolės priemonių veiksmingumo vertinimas bei korupcijos rizikos ir galimų jos pasekmių ekspertinis vertinimas.

Darbuotojų apklausai naudotas vienodas klausimynas, apėmęs kuro poreikio planavimą, užsakymą ir gavimą, kuro naudojimą ir apskaitą, kontrolę bei pačių proceso dalyvių matomas rizikas ir siūlomas kontrolės priemonės.

Kuro valdymo procesas analizuotas kaip vientisa tarpusavyje susijusių veiksmų grandinė: poreikio nustatymas → užsakymo kiekio nustatymas ir patvirtinimas → užsakymo perdavimas tiekėjui → kuro pristatymas → faktinio kuro likučio nustatymas prieš pylimą → tiekėjo dokumentų ir skaitiklio patikrinimas → kuro pylimas → faktiškai priimto kiekio patikrinimas → priėmimo dokumentų pasirašymas → duomenų perdavimas apskaitai → kuro sunaudojimo fiksavimas → likučio ir sunaudojimo kontrolė → kuro nurašymas.

Vertinant kiekvieną proceso etapą buvo analizuojama, ar sprendimų priėmimo, vykdymo ir kontrolės funkcijas atlieka skirtingi asmenys, ar atlikti veiksmai palieka patikrinamą dokumentinį pėdsaką, ar faktiniai duomenys gali būti palyginti su kitu nepriklausomu duomenų šaltiniu ir ar esama sistema leidžia vėliau atkurti konkretaus kuro užsakymo, pristatymo, priėmimo ir sunaudojimo grandinę.

Vertinant riziką taip pat atsižvelgta į darbuotojų pateiktų atsakymų tarpusavio nuoseklumą. Skirtingas to paties proceso etapų ar atsakingų darbuotojų suvokimas vertintas kaip galimas procedūros nepakankamo aiškumo ir praktikos nevienodumo indikatorius.

2.3. Veiklos srities monitoringas

Pateikiama informacija apie anksčiau atliktus veiklos srities vertinimus, t. y. Specialiųjų tyrimų tarnybos atliktus antikorporacinius ir korupcijos rizikos vertinimus, surašant išvadas, atliktus korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimus, surašant motyvuotas išvadas. Pateikiama informacija, ar vertinimuose pateiktos rekomendacijos ir priemonės yra įgyvendintos, įvertinti, ar rekomendacijos ir priemonės buvo veiksmingos.

Pateikta informacija rodo, kad 2026 m. Bendrovėje reikšmingai sustiprinta dyzelinio kuro užsakymo ir priėmimo kontrolė. Naujoje 2026 m. birželio 30 d. sutartyje Nr. 7S-25 įtvirtintas išsamus

kuro užsakymo ir priėmimo mechanizmas, apimantis tiek užsakymo turinį, tiek kuro faktinio perdavimo ir priėmimo kontrolę.

Sutarties 3.1 punkte nustatyta, kad užsakyme turi būti nurodytas kuro kiekis, konkretus laivas ir jo buvimo vieta. Tiekėjas privalo patvirtinti užsakymo gavimą, o kurą pristatyti ne vėliau kaip per 48 valandas. Sutarties IV skyriuje nustatyta, kad kuras gali būti perduodamas tik laivo kapitonui arba kitam Bendrovės raštu įgaliotam asmeniui. Bendrovė turi teisę imti ir plombuoti kuro mėginius, tiekėjo naudojamas apskaitos skaitiklis turi turėti galiojančią metrologinę patikrą, o tiekėjo skaitiklio duomenys turi sutapti su važtaraštyje ir apskaitos dokumentuose nurodytais duomenimis. Bendrovei suteikta teisė atlikti papildomus kontrolinius matavimus, o nustačius neatitikimus kuro perdavimo ir priėmimo procedūra stabdoma ir perdavimo–priėmimo aktas nepasirašomas.

Šios sutartinės priemonės vertintinos kaip reikšmingos korupcijos ir piktnaudžiavimo prevencijos priemonės, nes tiekėjo pateikiami kiekio duomenys nėra vienintelis galimas faktinio kuro kiekio kontrolės šaltinis.

Darbuotojų apklausa taip pat patvirtino, kad praktikoje taikomos papildomos kontrolės priemonės: kuro kiekio matavimas prieš ir po pylimo, tiekėjo skaitiklio rodmenų fotofiksacija, kuro mėginių paėmimas, telemetrijos duomenų naudojimas, laivų žurnalų pildymas ir kuro sunaudojimo kontrolė pagal variklių darbo laiką. Kai kuriuose atsakymuose nurodyta, kad po kuro pylimo palaukiama, kol kuro lygis stabilizuojasi, atliekamas pakartotinis faktinio kiekio matavimas ir tik tada pasirašomas perdavimo–priėmimo dokumentas.

Kartu apklausa parodė, kad darbuotojai ne visiškai vienodai apibūdina kuro poreikio nustatymo, užsakymo, apskaitos ir kontrolės funkcijų pasiskirstymą. Vienuose atsakymuose nurodyta, kad poreikį nustato kapitonas kartu su už laivų darbą atsakingu asmeniu, kituose – kad kapitonas pateikia poreikį, o Gamybės skyriaus atsakingas darbuotojas priima sprendimą dėl užsakymo. Taip pat nurodyta praktika, kai kapitonas pateikia poreikį tiesioginiam vadovui, šis patvirtina kiekį, o Uostų kapitonas pateikia užsakymą tiekėjui ir vykdo kuro kontrolę.

Taigi funkcijų atskyrimo principas faktiškai taikomas, tačiau skirtingų darbuotojų pateikti proceso aprašymai nėra visiškai tapatūs. Tai savaime nereiškia procedūros pažeidimo, tačiau korupcijos prevencijos požiūriu rodo poreikį viename vidaus dokumente aiškiai įtvirtinti visų proceso dalyvių atsakomybės ribas ir procedūros seką.

2.4. Analizės rezultatas

Pateikiami esamos situacijos analizės rezultatai, atsižvelgiant į situacijos vertinimo kriterijus, ir įvardijamos priežastys, didinančios korupcijos pasireiškimo rizikos lygį, ir kita svarbi informacija.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas pradėtas nuo vertinamą veiklos sritį reglamentuojančių dokumentų ir faktinės situacijos analizės. Vertinta, ar reglamentavimas yra pakankamai aiškus, ar nustatytos atsakomybės ribos, ar sprendimų priėmimo ir kontrolės procedūros yra atsekamos, ar yra nepriklausomų kontrolės duomenų ir ar kontrolės priemonės faktiškai taikomos.

Kuro poreikio nustatymas ir užsakymas. Nustatyta, kad kuro poreikis siejamas su planuojamų darbų apimtimi, faktiniu kuro likučiu, ankstesnio laikotarpio sunaudojimu, konkretaus laivo darbo vieta, numatomų darbų pobūdžiu ir laivo eksploatavimo intensyvumu. Darbuotojų atsakymuose nurodyta, kad metinis poreikis gali būti grindžiamas ankstesnių metų sunaudojimo statistika, įvertinus planuojamus darbus, o konkretus kuro užsakymas formuojamas pagal faktinį kuro likutį ir planuojamus darbus.

Tai sudaro objektyvaus poreikio pagrindimo prielaidas. Vis dėlto nėra nustatyta vienoda visoms plaukiojimo priemonėms taikoma formulė ar kriterijų rinkinys, pagal kurį iš faktinio likučio, planuojamo darbo ir numatomos kuro sąnaudos būtų nustatomas konkretus užsakomas kiekis. Praktikoje dažnai siekiama pripildyti kuro talpyklą iki pilno lygio, todėl ši aplinkybė pati savaime nelaikytina didele rizika, tačiau užsakomo kiekio nustatymas turi būti pagrįstas objektyviais ir vėliau patikrinamais duomenimis.

Kuro priėmimas. Vertinimo metu nustatyta, kad kuro priėmimas yra jautriausias kuro valdymo proceso etapas. Šią išvadą patvirtino ir darbuotojai: kaip didžiausios rizikos vietos įvardytas kuro užpylimo momentas, faktinio kuro likučio nustatymas ir faktiškai priimto kuro kiekio fiksavimas. Vienaime klausimyne tiesiogiai nurodyta, kad didžiausia rizika atsirastų tuo atveju, jei būtų remiamasi tik tiekėjo pateiktais dokumentais ir skaitiklio duomenimis neatliekant nepriklausomo patikrinimo.

2026 m. ši rizika reikšmingai sumažinta sutartinėmis ir praktinėmis kontrolės priemonėmis. Sutartyje nustatytas reikalavimas tiekėjui naudoti metrologiškai patikrintą skaitiklį, numatyta Bendrovės teisė atlikti kontrolinius matavimus, tikrinti dokumentų ir faktinių duomenų atitiktį bei stabdyti kuro priėmimą nustačius neatitikimą. Praktikoje taip pat atliekamas faktinio kuro kiekio matavimas laivo bake prieš ir po pylimo, fiksuojami skaitiklio rodmenys, atliekama fotofiksacija, imami kuro mėginiai, o matavimo duomenys perduodami atsakingam Bendrovės padaliniui.

Todėl vertinimo metu nenustatyta pagrindo teigti, kad kuro priėmimo procesas būtų nekontroliuojamas. Priešingai, 2026 m. nustatytas kontrolės modelis vertintinas kaip pakankamai stiprus. Riziką šiuo etapu lemia ne kontrolės priemonių nebuvimas, bet būtinybė užtikrinti, kad jos būtų vienodai ir nuosekliai taikomos kiekvieno pristatymo metu bei kad jų atlikimas būtų patikrinamas retrospektyviai.

Kuro naudojimas ir apskaita. Apklausos duomenimis, dalyje Bendrovės laivų ir kitų plaukiojimo priemonių naudojamos automatinės kuro stebėjimo arba telemetrijos sistemos, o duomenys papildomai fiksuojami laivo žurnaluose. Technikoje, kurioje automatinės kuro stebėjimo sistemos nėra, kuro sunaudojimas apskaičiuojamas pagal variklio darbo valandas ir nustatytas kuro sunaudojimo normas.

Telemetrijos ir laivo žurnalo, kaip skirtingų informacijos šaltinių, naudojimas vertintinas teigiamai, nes sudaro galimybę lyginti duomenis ir nustatyti neįprastus kuro sunaudojimo pokyčius. Tačiau tokia kontrolė yra veiksminga tik tada, kai duomenys periodiškai sugretinami, o reikšmingi nukrypimai analizuojami ir dokumentuojami.

Vertinimo metu taip pat nustatyta, kad kuro sunaudojimo normų pagrįstumas yra atskirai valdytina rizikos sritis. Vienaime darbuotojo atsakyme nurodyta, kad anksčiau buvo nustatytos nepagrįstai didesnės kuro sunaudojimo normos. Kartu nurodyta, kad faktinės normos tikrinamos praktiniais bandymais naudojant kalibruotą talpą ir nustatant faktinį kuro sunaudojimą per konkrečią technikos darbo trukmę.

Nepagrįstai didelė kuro sunaudojimo norma pati savaime neįrodo korupcinio pažeidimo, tačiau gali sudaryti sąlygas apskaitoje pagrįsti didesnę kuro nurašymą nei faktiškai sunaudota. Todėl normų nustatymas, pagrindimas ir periodinis persvarstymas turi būti laikomas reikšminga vidaus kontrolės dalimi.

Kuro likučių kontrolė. Klausimynuose nurodyta, kad kuro likučiai tikrinami prieš kuro užpylimą, naudojant telemetrijos duomenis, fizinius matavimus ir periodinius patikrinimus. Vienaime atsakyme nurodyta, kad faktiniai likučiai tikrinami kiekvieną kartą prieš kuro užpylimą ir ne rečiau kaip kartą per mėnesį.

Darbuotojai taip pat pasiūlė aiškiau nustatyti kuro likučių fiksavimo tvarką ir periodiškai atlikti neplanuotus kuro likučių patikrinimus be išankstinio perspėjimo. Toks pasiūlymas vertintinas kaip pagrįstas, nes netikėtumo elementas sustiprina prevencinį kontrolės poveikį.

Funkcijų atskyrimas. Iš darbuotojų atsakymų matyti, kad vienas asmuo paprastai neatlieka visos kuro valdymo proceso grandinės. Kapitonas nustato arba pateikia kuro poreikį ir priima kurą, atsakingas Gamybės skyriaus ar kitas paskirtas darbuotojas pateikia užsakymą tiekėjui ir vykdo centralizuotą kontrolę, o apskaitos funkcijas atlieka finansinės apskaitos darbuotojai.

Funkcijų atskyrimas reikšmingai mažina korupcijos ir piktnaudžiavimo riziką. Tačiau iš apklausos matyti tam tikras funkcijų persidengimas ir nevienodas darbuotojų supratimas, kas konkrečiai atsakingas už atskirus veiksmus. Dėl šios priežasties tikslinga ne kurti papildomą administracinę kontrolės lygį, o viename vidaus dokumente aiškiai nustatyti, kas formuoja kuro poreikį, kas jį tvirtina, kas užsako kurą, kas priima, kas patikrina faktinį kiekį, kas vykdo apskaitą ir kas atlieka paskesnę nepriklausomą kontrolę.

Apibendrinant analizę nustatyta, kad Bendrovėje 2026 m. veikia pakankamai išplėtotą kuro priėmimo ir naudojimo kontrolės sistema, tačiau jos veiksmingumas priklauso nuo vienodo nustatytų procedūrų taikymo, kuro sunaudojimo normų pagrįstumo, sistemingo telemetrijos ir apskaitos duomenų palyginimo bei aiškaus atsakomybių paskirstymo.

3. VEIKLOS SRITIES VERTINIMO METU NUSTATYTI KORUPCIJOS RIZIKOS VEIKSNIAI

Papunkčiui nurodomi nustatyti vertinimo metu nustatyti korupcijos rizikos veiksniai (išoriniai, sisteminiai, vidiniai, individualūs) dėl teisinės bazės netobulumo/nebuvimo, neaiškių ar neskaidrios sprendimų priėmimo procedūrų, nuolatinio pobūdžio tam tikrų nustatytų procedūrų nesilaikymo, blogos organizacijos kultūros, netinkamos darbų ir procesų kontrolės ir priežiūros mechanizmų ir kt., pateikiant korupcijos rizikos įvertinimą (maža, vidutinė, didelė)

Atlikus vertinimą nenustatyta duomenų, leidžiančių konstatuoti korupcinio pobūdžio pažeidimus. Tačiau nustatyti keli vidiniai ir sisteminiai korupcijos rizikos veiksniai.

Pirmasis rizikos veiksnys – faktinio kuro kiekio nustatymas priėmimo metu. Rizikos lygis – vidutinis. Tai objektyviai jautriausia proceso vieta, nes finansinės apskaitos dokumentuose registruojamas kuro kiekis priklauso nuo fizinio perdavimo ir matavimo rezultatų. Kuro priėmimo metu teoriškai egzistuoja galimybė fiksuoti kitokį kuro kiekį, nei faktiškai perduota Bendrovei, jeigu nebūtų atliekama nepriklausoma kontrolė. Ši rizika 2026 m. reikšmingai sumažinta metrologiškai patikrinto tiekėjo skaitiklio naudojimu, Bendrovės kontroliniais matavimais, fotofiksacija, kuro mėginių ėmimu ir galimybe stabdyti priėmimą nustačius neatitikimų.

Antrasis rizikos veiksnys – kuro sunaudojimo normų nustatymas ir taikymas technikai, kurioje faktinis kuro sunaudojimas nėra automatiškai apskaitomas. Rizikos lygis – vidutinis. Nepagrįstai didelė kuro sunaudojimo norma gali sudaryti galimybę apskaitoje pateisinti didesnę kuro nurašymą, nei jo faktiškai sunaudota. Kadangi darbuotojų apklausos metu nurodytas ankstesnis nepagrįstai didesnių normų nustatymo atvejis, ši rizika laikytina realia ir reikalaujančia periodinės kontrolės.

Trečiasis rizikos veiksnys – nevienodas funkcijų ir procedūros suvokimas. Rizikos lygis – žemas–vidutinis. Darbuotojų klausimynuose nėra visiškai vienodai įvardijami asmenys, priimanys sprendimą dėl kuro užsakymo, atliekantys kontrolę ir vykdanys apskaitą. Tai savaime nereiškia, kad funkcijos praktikoje paskirstytos netinkamai, tačiau nepakankamai aiški ar skirtingai interpretuojama procedūra gali sudaryti sąlygas atsakomybės spragoms arba kontrolės veiksmų dubliavimuisi ar neatlikimui.

Ketvirtasis rizikos veiksnys – periodinės nepriklausomos kuro likučių ir sunaudojimo kontrolės formalizavimo trūkumas. Rizikos lygis – vidutinis. Telemetrijos sistemos, laivo žurnalai ir fiziniai kuro likučio matavimai sudaro pakankamai stiprią kontrolės bazę, tačiau jos veiksmingumas priklauso nuo periodinio skirtingų duomenų šaltinių sugretinimo ir reikšmingų nukrypimų analizės. Neplanuoti faktinio likučio patikrinimai papildomai sumažintų galimybę iš anksto prisitaikyti prie kontrolės.

Atsižvelgiant į nustatytų rizikos veiksnių pobūdį, taikomas kontrolės priemonės ir 2026 m. sustiprintą kuro priėmimo kontrolės modelį, bendras laivų ir kitų plaukiojimo priemonių dyzelinio kuro poreikio nustatymo, užsakymo, priėmimo, apskaitos, naudojimo ir kontrolės proceso korupcijos rizikos lygis vertinamas kaip VIDUTINIS.

Tokį vertinimą lemia ne nustatyti korupcinio pobūdžio pažeidimai – jų vertinimo metu nenustatyta – bet pati veiklos srities prigimtis: didelė finansinė vertė, materialaus ir lengvai realizuojamo turto naudojimas, dideli kuro kiekiai, fizinio likučio nustatymo techniniai ypatumai bei dalinis kuro nurašymo priklausymas nuo nustatytų normų.

Kartu pažymėtina, kad 2026 m. įdiegtas kuro priėmimo kontrolės modelis vertintinas teigiamai. Sutartyje Nr. 7S-25 numatytas konkretaus laivo identifikavimas užsakyme, ribotas asmenų, galinčių priimti kurą, ratas, metrologiškai patikrintas tiekėjo skaitiklis, Bendrovės kontroliniai matavimai, kuro

mėginių paėmimas, privalomi lydimieji dokumentai, teisė stabdyti kuro priėmimą esant neatitikimams ir perdavimo–priėmimo akto pasirašymas tik nenustačius neatitikimų.

Todėl vertinimo pagrindu netikslinga kurti naują sudėtingą kuro kontrolės sistemą. Tikslingiau formalizuoti, suvienodinti ir nuosekliai taikyti jau faktiškai naudojamas kontrolės priemonės – aiškų funkcijų atskyrimą, vienodą kuro priėmimo kontrolinį įrašą, objektyviai pagrįstas kuro sunaudojimo normas, periodinį telemetrijos ir apskaitos duomenų sugretinimą bei pasirinktinę nepriklausomą faktinių kuro likučių kontrolę. Įgyvendinus šias priemones būtų sudarytos pagrįstos prielaidos likutinę korupcijos riziką sumažinti iki žemos–vidutinės.

3.1. Siūlymai dėl korupcijos rizikos veiksnių neigiamos įtakos panaikinimo ar sumažinimo

Pateikiamos siūlomos priemonės veiklos srities vertinimo metu nustatytiems korupcijos rizikos veiksniams mažinti ar panaikinti pagal Lietuvos Respublikos susisiekimo ministrui priskirtų valdymo sričių korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių plano formą:

Eil. Nr.	Priemonė	Atsakingas vykdytojas	Įvykdymo terminas	Laukiamas rezultatas
1	Patvirtinti vieningą kuro užsakymo, priėmimo, apskaitos ir kontrolės proceso schemą, aiškiai nustatant, kas formuoja kuro poreikį, kas jį patvirtina, kas pateikia užsakymą tiekėjui, kas priima kurą, kas tikrina tiekėjo dokumentus ir faktinį kiekį, kas registruoja duomenis apskaitoje ir kas atlieka paskesnę kontrolę. 2026 m. sutartyje Nr. 7S-25 įtvirtintos kontrolės priemonės turi būti integruotos į Bendrovės vidaus procesą jų nedubliuojant.	Uostų kapitonas, derinant su Teisės ir prevencijos vadovu	2026-12-31	Visuose Bendrovės padaliniuose vienodai suprantama kuro valdymo procedūra, aiškiai nustatytos atsakomybės ir pašalintos situacijos, kai nėra aišku, kas atsako už konkretų kontrolės veiksmą.
2	Nustatyti ir nuosekliai taikyti vienodą kiekvieno kuro pristatymo kontrolinį įrašą (kontrolinį sąrašą / checklist), kuriame būtų fiksuojamas užsakytas kuro kiekis, faktinis likutis prieš pylimą, tiekėjo skaitiklio pradinis ir galutinis rodmuo, faktinis priimtas kiekis, Bendrovės atlikto kontrolinio matavimo rezultatas, nustatyti neatitikimai, fotofiksacijos ir kuro mėginio paėmimo faktas bei kuro priėmimo ir patikroje dalyvavę asmenys.	Uostų kapitonas	Nuolat	Kiekvieno kuro pristatymo faktą ir atliktas kontrolės procedūras galima retrospektyviai patikrinti pagal vienodus kriterijus; sumažinama galimybė priimti ar apskaityti faktiškai nepristatytą kuro kiekį.

Eil. Nr.	Priemonė	Atsakingas vykdytojas	Įvykdymo terminas	Laukiamas rezultatas
3	Peržiūrėti, pagrįsti ir dokumentuoti kuro sunaudojimo normas toms laivų ir kitų priemonių grupėms, kuriose faktinis kuro sunaudojimas nėra patikimai nustatomas automatinė kuro stebėjimo sistema. Normas pagrįsti faktiniais bandymais ar matavimais ir nustatyti jų periodinės peržiūros atvejus, ypač po variklio ar kuro sistemos remonto, įrangos pakeitimo arba reikšmingai pasikeitus eksploataavimo sąlygoms.	Generalinio direktoriaus įsakymu paskirta komisija	2026-12-31	Kuro nurašymo normos atitinka objektyvias technikos eksploataavimo sąlygas; sumažinama galimybė nepagrįstai didelėmis normomis pateisinti faktiškai nesunaudoto kuro nurašymą.
4	Kartą per ketvirtį atlikti pasirinktinį neplaninį faktinio kuro likučio patikrinimą, pasirinktoje plaukiojimo priemonėje palyginant fizinio matavimo rezultatą su laivo žurnalo, telemetrijos, kuro gavimo ir apskaitos duomenimis. Patikrinimą turi atlikti arba jame dalyvauti asmuo, tiesiogiai nedalyvavęs tikrinamo kuro užsakyme ir priėmime. Nustatyti neatitikimai turi būti dokumentuojami, išanalizuojamos jų priežastys ir, kai reikalinga, nustatomi korekciniai veiksmai.	LTA specialistas (laivybos skyrius)	Kartą per ketvirtį	Užtikrinama nepriklausoma ir netikėtumo principu grindžiama kontrolė, sudaranti galimybę anksti nustatyti faktinio ir apskaitomo kuro kiekio neatitikimus ar sisteminius kontrolės trūkumus.
5.	Įdiegti periodinę kuro sunaudojimo analitiką, ne rečiau kaip kartą per mėnesį lyginant faktinį kuro sunaudojimą su variklių darbo valandomis, atliktų darbų pobūdžiu ir apimtimi, ankstesnių laikotarpių sunaudojimu bei, kai objektyviai įmanoma, analogiškų plaukiojimo priemonių rodikliais. Reikšmingi nukrypimai nuo įprastų rodiklių turi būti identifikuojami, paaiškinami ir dokumentuojami, atsižvelgiant į faktines hidrometeorologines, apkrovos ir kitas eksploataavimo sąlygas.	Uostų kapitonas	Nuo 2026-11-01, nuolat	Telemetrijos ir apskaitos duomenys naudojami ne tik registravimui, bet ir aktyviai anomalijų, nepagrįsto kuro sunaudojimo bei galimo piktnaudžiavimo prevencijai.